

Home

Amfibieën & reptielen

Ganzen

Libellen

Planten

Vlinders

Vogels

Strand & zee

Vissen

Zoogdieren

Overig

Over Natuurbericht

Sponsors

Colofon

➤ Durven waterdierpjes door donkere tunnels?

Bericht uitgegeven door Alterra Wageningen UR op woensdag 15 oktober 2008

Veel Nederlandse wateren zijn onder water met elkaar verbonden door een buis, ook wel duiker genoemd. Maken kleine waterdieren wel gebruik van deze donkere tunnels? Of zijn het obstakels waar ze niet doorheen kunnen komen?

Dispersie

Waterdieren kunnen zich op twee verschillende manieren in een water vestigen: door kunstmatige introductie of door natuurlijke verspreiding. Dit

Vlokreeften, waterpissebedden en poelslakken

laatste wordt ook wel dispersie genoemd. De manier waarop dispersie plaatsvindt is afhankelijk van soort, levensstadium, route en seizoen. Veel kleine waterdieren zijn larven van insecten zoals kevers, wantsen of libellen. Als volwassen dieren kunnen ze vliegen. De vliegende insecten kunnen zich vaak goed verspreiden. Andere kleine waterdieren verspreiden zich door te kruipen, lopen of zwemmen of ze verspreiden zich passief, door zich vast te klampen aan bijvoorbeeld een eend die hen naar een nieuw water brengt.

Duikers

Ondanks deze verschillende verspreidingsmogelijkheden zijn er toch barrières die dispersie onmogelijk maken. Hierbij kan het gaan om natuurlijke of kunstmatige obstakels. Natuurlijke barrières zijn bijvoorbeeld een stuk land of stroming tussen twee wateren. Bij kunstmatige barrières kan gedacht worden aan stuwen, vispassages en duikers. In zowel stilstaande als stromende wateren worden duikers veel gebruikt om het water onder een stuk land, een weg, een spoorlijn of een ander water door te leiden. De vraag is nu of deze duikers de verspreiding van kleine waterdieren belemmeren.

Welke eigenschappen van een verbindingsbuis maken dat de buis al dan niet een barrière vormt voor dispersie? Om dat te bepalen zijn drie groepen waterdieren (vlokreeften, waterpissebedden en poelslakken) getest in een aquariumexperiment. Gemeten is hoeveel tijd deze diertjes nodig hadden om vanuit aquarium A aquarium B te bereiken.

Gebleken is dat stroming en lichtcondities en zelfs

KNMI: Verwachting voor vandaag en morgen
Aan de kust nog een enkele bui. Verder eerst nog mist, geleidelijk op steeds meer plaatsen perioden met zon.

de aanwezigheid van een moeras geen probleem zijn voor de

kleine waterdieren. Het zijn vooral een kleine buisdiameter en lange afstanden die de verspreiding belemmeren. Bodemlopers, zoals de waterpissebed, kunnen niet tegen verticale gladde wanden opklimmen.

De ideale duiker is kort, breed en heeft een schuine aanloop

Om de verspreiding van kleine waterdieren door duikers te bevorderen is het aan te raden de duikers zo kort en breed mogelijk te maken en ervoor te zorgen dat er een verbinding is met de bodem, bijvoorbeeld door het aanleggen van een schuin talud.

Meer informatie over dispersie in aquatische ecosystemen is te vinden op www.kennisonline.wur.nl. Het onderzoeksrapport zal binnenkort verschijnen op www.alterra.wur.nl (rapport 1746).

Tekst, illustratie: Karin Didden, [Alterra](http://www.alterra.wur.nl) Wageningen UR

Foto's: Karin Didden (Alterra Wageningen UR), Enzo Pallotti (Asellus), Florenci Vallès (Radix)

- > [Klok verzetten en lichten doven](#)
- > [Op de grote bruine heide](#)
- > [Nog foto's zonder naam?](#)
- > [Ivoorboleet en scherpe gele ridderzwam terug](#)
- > [Kinderen in groene wijken spelen meer buiten](#)
- > [Zeldzame rovers maken poldersloten onveilig](#)
- > [Oktober: tijd om poelen te schonen voor amfibieën](#)
- > [Bomen in de beek](#)
- > [Herfst: paddenstoelentijd?](#)

Meest gelezen recente berichten

RSS 2.0

